

Thomas Klimeš pinxit 1788.

L. Merk sc.

ORPHEUS.

EGGY

HÓNAPOS IRÁS,

A'

JOZAN-GONDOLKOZASNAK,
IGAZABB ÍZLÉSNEK

és

MAGYAR TÖRTÉNETEKNEK
ELŐ-SEGÉLLÉSÉRE.

KI-ADTA

SZÉPHALMY VINTZE.

ELSŐ KÖTET.

1790dik Jan. Febr. Mart. April.

KASSAN,
FÜSKUTI LANDERER MIHÁLY'
költségével.

NON. PHOEBO. GRATIOR.
VLLA. EST. QVAM. SIBI.
QVAE. PÁLFFYI. PRAE-
SCRIPTIT. PAGINA. NOMEN.

BÉ - VEZETÉS.

Azon idő - szakaszokra osztott Munkák mellett, mellyeket tíz esztendőnek el-folyása óta esmér Hazánk, nem lesz, úgy tartom, ez az új sem szükségtelen, sem haszontalan. Ennek tárgyat nevezetesen különböznek azoktól, a' mellyeket a' Pozsonyi Hirmondó, a' Bétsi Kurír, a' Hadi Történetek, a' Pesti Mercurius, a' Museum és a' Komáromi Gyűjteménynek Írói ki-tettek, ha bár a' most - meg - nevezettekkel némelly tekintetben hasonlók, vagy ugyan-eggyek is. — A' Museum egyedül a' Nyelv' és Poesis' tfinosításán törekedett mind ekkoráig; a' Komáromi Társak mindennek adnak helyt levelekben, valami tsak tárgya a' tudhatásnak: — Én a' közép-helyet foglalom - el közöttök.

*Nékem eggyik tárgyam a' FÓZAN
GONDOLKOZÁS lesz. — Okaim vannak*

azt Világosodásnak, Aufklaerungnak, Eclair-
 cissementnek nem nevezni ; mert ezt né-
 melyek az Indifferentismussal, Irregióval
 's az úgy nevezett Naturalismussal vagy
 Deismussal tserélik-fel átaljában ; 's síkolt-
 nak, mint a' Helvetius baglya, ha setét bar-
 langjokba a' Nap' melegítő sugára bé-hat.
 — Kerülni fogom a' mérges érdeklését an-
 nak a' mi ember.-társaim szemei előtt szent ;
 mert, azt tsúfsággal illetni, szzeretetlenség ;
 és azért is, mert én, bizonyos tekintetben,
 a' mostani Zsidók' 's Mahomet' Religiója eránt
 is tisztelettel vagyok. Sem azon nem lcszek,
 hogy újj Religio Apostolának neveztethessek,
 mert érzem jól, melly Chimerai szándék az,
 a' melly a köz-népet, — a' gubába vagy
 bársonyba öltözött köz-népet ! — meg-vi-
 lágosítani igyekszik ; — mert érzem, hogy
 a' Világosság' el-fogadására kevés emberek,
 és tsak a' jó-szívűek alkalmasok ; — mert
 érzem, hogy van olyan igazság, melly a'
 rosz-ember szívében mindig az, a' mi a'
 gyermek kezében a' tűz és kés. — Az, a'
 mit

mit én a' józan - gondolkozás alatt itt értek, az, a' mi a' Meg - tévelyedtteket, (a' mennyire a' környül - állásokhoz 's tulajdon agyvelőjöknek minéműségekhez képest lehet és kelletik,) az igazabb út felé vezeti, a' boldogságnak elibe tükröt vét, és ezen két igyekezet által a' szív' javulására, el - tündesedésére 's az igaz — nem - phantasmai boldogságra utat nyit; — a' BABONASÁGTÓL meg - tisztultt RELIGIO, az ELEVE - ÁLLATASOKTÓL mentt PHILOSOPHIA.

Második tárgyam a' NYELV - TÖKÉLLETESÍTÉSE, hová leg - inkább a' Poézis tartozik. Helyt adok én itten mindennek akár Prósában, akár versben legyen. De a mit bé - iktatok, nem mindig úgy iktatom - bé mint remekeket, mint követni méltó példákat. Fel - vészem néha még a' rossz darabokat is. Az Olvasó bosszankodni fog érettek reám; a' Criticus által - látja azt az okot a' melly által inditattam; Maradékaink

közt pedig lesz valaki, a' ki Litteraturánk-
nek akkori bődög Horatiusi Epochájából mos-
tani Enniusi Epochánkra tér vizsgáló szemek-
kel, 's szemeteimet kintseknek fogja tartani.

Harmadik tárgyam a' **MAGYAR TÖR-
TÉNETEK.** E' nevezet alatt nem magát
a' Historiát értem, hanem mind azt, valami
a' Nemzetnek történeteit, characterét, gaz-
dagságát, Culturáját illeti, 's magunkat ma-
gunkkal esmérgethet,

Végezetre ide iktatom azokat az apró
írásokat is, a' mellyeknek el-vesztétől ki-
tsínységek miatt tarthatni; a' millyen pél-
dáiul Gróff Telekinek keferve a' Húga sirja
felett; Prof. Varjas É - - s éneke, 's egye-
bek.

Leveleket egyedül e' felyül. irás alatt :
AZ ORPHEUS KI-BOTSÁTÓJÁHOZ,
KASSÁRA fogadok - el; mert a' homlok-
levelen ki-jelentett Nevem áll-név. Okaim
völ-

váltak ezt tselekedni, noha ki - légyek Olvasóim ki-fogják találhatni. Ezt a' valóban igen-rendes demasquirozást szükség volt meg-tennem mindjárt bé-léptemmel, hogy azok, a' kik olly örömeft akadoznak másokba, azt ne gondolják, hogy a' Domino rajtam nem-ártatlan végből vagyon.

Ha ki ezen hazafiúi igyekezetet tulajdon munkáival gyarapítani akarja, bizhatik hozzám, hogy darabjaimba azoknak helyt engedek, akár jelenti nevét, akár nem; noha én az Anonymitásnak barátja nem vagyok. A' betsületes ember magáénak vallja azokat a' könyveket, a' mellyeket ki-ad; azt mondja Rousseau. — Ha néha okai vannak-is azoknak a' kik azt nem tselekszik, az tsakugyan tagadhatatlan, hogy többnyire titkos kevélység annak valóságos forrása. És minő jok-féle meg-tévedésekre viszi ez gyakorta azokat, a' kik nem éppen azért vesznek könyvet kezekbe, hogy azokon el-aludjanak!

Darabjainnak árát azoknak nagyobb vagy kisdedebb vőltok fogja meg-határozni. Az egész éftendőbéli munka három kötetet, 's egy kötet négy darabot foglal magában, 's minden kötetnek elején egy homlok levél 's valamelly Nagyunknak vagy Litterátorunknak képe, végében pedig egy laistrom lesz. Egyebek a' Vevők' számától 's a' további környül-állásoktól függenek. — Irtam Kassán, Decemberben, 1789.

SZÉPHALMY

O R-